

WALLENBERG, MARCUS

**Tal då prestmötet i Linköping deu [!]
23 september 1825 upplöstes af Marcus
Wallenberg ... Linköping, 1826; Axel Petre.**

Linköping
1826

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

LINKÖPING

Teol.
Pred.
Prästst.
(B.)

1700 - 1829

T A L

då

Prestmötet i Linköping

den 23 September 1825

upplöstes

af

MARCUS WALLEMBERG

Th. Doctor, Biskopp och Commendeur af Kongl.
Nordstjerne-Orden.

LINKÖPING, 1826;
AXEL PETRE.

T. A. E.

Presbiter i Linköping

den 25 September 1875

W. G. G.

L.

MARGUS WÄLTERBERG

In Brev. Brev. och Gammalt i Kungl.

Landstings-Ordre

LINKÖPING 1875

År 1875

Älskade Ämbetsbröder!

Sedan alla de ärenden; som utgjort föremålet för denna Eder allmänna Sammanskomst, nu blifvit afgjorda, återstår för mig, innan den fullkomligen uplöses, att öfver ett eller annat ämne, af vigt för vårt gemensamma kall, meddela Eder de anmärkningar, till hvilka jag funnit tid och omständigheter föranleda. De äro egnade, icke åt de Äldre bland Eder, som redan vunnit en mångårig erfarenhet af vårt heliga Ämbetes pligter, omsorger och utöfning, utan åt dessa yngre Bröder, hvilka ännu icke kunnat ernå en sådan fullständigare utbildning, som af den offentlige Religionsläraren kräfves.

Mine Bröder! Hög är Predikoämbetets bestämmelse. Ända ifrån den uråldriga forntid, då människan först började finna, att hon, genom Sinlighetens öfvervigt öfver Förnuftet och åsamkad syndaskuld, aflägsnat sig från det Högsta Väsendet och förtjent straff för sina öfverträdelser, har Presten framstått såsom en medel-länk mellan Gudomen och henne, har han genom offer, hvarmed den råare människan alltid sökte från sig afvända olyckan, försökat henne med Himmelen och å dess vägnar förkunnat de brottsliga nåd och förskoning. Han ansågs såsom den organ, genom hvilken människans angelägenheter borde till Gudomen uppgå och Dennas nåde välgärningar till henne nedhämtas: han stod liksom på gränsen af tvänne verldar, förtrogen med dem bägge och outhärligt sysselsatt, att återknyta den dem emellan brutna friden: och i samma mån, som den syndiga människan kände sitt behof af tillgift och hjälp, blef naturligtvis hennes vördnad djup för den, som genom sin närmare förbindelse med Allmagten lofvade förvärfva henne dessa fördelar. Christendomen kom äntligen: och med den större uplysning och de renare åsigter, den medförde, quarblef Presta-Ämbetet icke mindre högt och betydelsefullt. Denna gudomliga Lära fordrar af oss icke offer af djur eller andra lekamliga ting, utan offer af de onda lustar och begärelser, som söka draga hjertat till ohörsamhet mot Guds och förnuftets bud, om tillgift af den evige Fadern skall vinnas och människan *delaktig varda af de Heligas arfvedel i ljuset*. Försoningen, af hvilken vårt svaga Slägte aldrig uphör att finna sig i behof, fort-

går lika ouphörligt; men medlen, hvaraf hon begagnar sig, äro ädlare: genom oskuld och fromhet, i hvilka egenskaper människan tillväxer, stärkes och befästes, då hon med sann Tro omfattar Frälsarens Jesu Christi förtjenst och tilfyllestgörelse, höjes hos henne det andeliga lifvet, och genom helgelsen beredes hennes hjerta, att emottaga den Högstes nådegåfvor. Presten är äfven här den synliga länken mellan Gud och människan: han talar til henne i Guds namn, och predikar Hans i Skriften uppenbarade vilja och råd om vår salighet: han emottager människans ånger och bättrings-föresattser, samt tröstar och tilsäger henne förlåtelse af höjden: han gifver henne, med stöd af sit heliga Kall, samvetsfridens sällhet i denna verlden, och öppnar för henne en härlig utsigt til oförgänglig glädje i den tillkommande.

Då fördenskull vi, älskade Bröder, fått det viktiga och ärorika uppdrag, at vara *Ordets tjenare, Skaffare till Guds hemligheter och Sänningebud i Christi Stad;* så uppkommer häraf för oss den heligaste pligt, att nitiskt söka fullgöra, hvad vår Herre och Mästare af oss fordrar, att genom Hans välgörande Lära vidga dygdens rike på jorden och att visa människan vägen från synd och död till gudaktighet och lif. Att hos våra Åhörare implanta Trones kunskap; at göra denna lefvande och verksam: att ådagalägga dess användande på lefnadens särskilda omständigheter; att bereda redlighet och alla goda gärningar människor emellan: att bilda dem till trogna medborgare och undersåtare, till endragtiga makar och pålitliga vänner: att bringa dem allt mer och mer till egen erfarenhet, huru ousägligen lyckligt det är, att genom hjertats renhet hafva kommit till den Evige i samma förhållande, som goda Barn til en älskande Fader — se der det stora ändamålet för vår omtanka, till hvars eftersträfvande vi högtidligen förbundit oss att egna både själs- och kropps-krafter. Mödosamt är visserligen detta; men huru skola icke mödorna lättas af föreställningen, att man genom sitt arbete upriktigt åsyftat sina medmänniskors väl, att man genom lärdomar, anvisningar och upmuntringar verkat till deras uppbyggelse! Kunde någon bland oss förgäta denna vår höga kallelsets fordringar; kunde någon anse sitt presterliga Ämbete blott såsom en utväg, att med maktighet försörja sig; kunde någon, utan känsla för denna viktigaste af alla våra angelägenheter, utan innerlig vörndnad för detta Gudomliga, som af oss hör öfverflyttas i människosinnet, härvid styras af jordiska, låga bifsigter; så vore han genom ett så ovärdigt tänksätt skyldig till den svåraste förbrytelse mot både Gud och människor och till ett derefter lämpadt ansvar. Det ädlaste hvärf hade han då vanärat, och den honom anförtrorda omsorgen för mennisko-dygd och mennisko-salighet hade han förvandlat till en skamlig driffjäder för egen fåfänga eller vinningslystnad. Vare detta långt ifrån oss!

Förbättring är således hufvudsyftet för alla en Religionslärares åtgärder: och han uppfyller sin pligt, när han efter bästa förmåga uplyser sina Åhörares förstånd, lifvar hos dem kärleken til Gud och Nästan, quäfver de lastbara böjelserna och derigenom leder deras vilja till det goda. Men hvad fordras af honom, om i dessa afseenden framgång skall vinnas?

Han skall i sitt eget upförande vara på det högsta noggrann och lifligt i minnet bibehålla den apostoliska förmaningen: *Uti all ting ställ dig sjelf för en eftersyn till goda gärningar, med oförfalskad lärdom, med ärlighet, med hälsosam och ostraffelig ord.* Af Läraren äskas framför allt, att han sjelf förelyser i dygd, redlighet och tadelfri vandel. Efterdömen verka mer på människan, än föreskrifter: de förra äro lefvande sedereglor; de sednare äro toma ljud, som försvinna utan verkan, om de antingen stöta emot ett af natur och vana förhärdadt hjerta, eller beröfvas den driffjäder, hvarmed Lärarens exempel förökar Lärans kraft att uplysa, förbättra och omvända. Visserligen är Guds heliga Ord i sig sjelft kraftigt nog, att återföra människan till medvetande af sina skyldigheter, från synd och last till ånger och bättring. Men vida lättare skall dess insteg blifva, då det af Lärare förkunnas, som för sin dygd njuta rättmätig aktning bland Likar, och åt hvilkas rättskaffenhet Allmänheten skänker en tacksam gärd af oinskränkt förtroende. Den man, som genom sitt upförande förmår tysta förtalet, äger egentligaste rättigheten att klandra det klandervärda hos andra, att bestraffa och rätta det felaktiga: och människan kan, äfven på hyfsningens lägsta grad, aldrig glömma den naturliga rättvisa, hvilken den Evige så outplånligen skrifvit i hennes själ, att högakta det verkliga bättre, att med tålmod och föresatts till lydnad emottaga de ofta skarpa förebräelser, hvilka gifvas henne af en Lärare, som sjelf är oförvitlig. Att lefva, såsom man lärer, utgör en den hufvudsakligaste grund för framgången af den christlige Predikantens ädla kall. Följom, mine Bröder, häruti, så vidt det för vår menskliga svaghet är möjligt, vår dyre Frälsares eftersyn! Han predikade icke blott med ord, utan med gärningar: hela Hans lif och vandring på jorden var en fortsatt kedja af den renaste dygd, af fördragsamhet och undergifvenhet, af fromhet och kärlek, af rättfärdighet och upoffring för andras välfärd och sällhet. Goda gärningar äro Trons frugter. När de från en ren källa härflyta, när ingen egennyttia, ingen hemlig afsigt på väntade fördelar, på människors beröm och pris, föranledt dem; så bevisa de, att Lärnan varit verksam till hjertats och böjelsernas förädling, och att hon förmått fastare sammanknyta det band, som innerligast förenar varelserna i naturen, och dessa med deras allgode Skapare — *Kärleken*. Och kärleken är *lagsens fullbordan*. På honom hvilar möjligheten, att iakttaga denna sednares bud: på honom hvilar vår förtröstan om tillgift af den rättvise Domaren, när

vi af svaghet från dem mer eller mindre aflägsnat oss. Förgäfvets söker man stöd af sin Tro och sitt Hopp, om icke dessa af Kärleken ledsagas, medlaren mellan bäge och vägvisaren till ett saligare land. Utom denna vore det oss *intet nyttigt, om vi än kunde profetera och visste all hemlighet och allt förstånd, utom denna vöre vi, om vi än talade med människors och Englars tunga, blott en ljudande malm och en klingande bjällra.* Åligger det alltså människor i allmänhet, att med kärlek omfatta sina Likar, att med dygd och ärlighet framvandra sin bana och att med sina upsåt och handlingar bereda sig väg till Herren Guds barmhärtighet, hvilken Han lofvat dem, som sjelfve barmhärtighet öfva — mycket mer åligger det då dem, som skola för andra frambara Sanningen, som äro förordnade till Guds Skaffare, som böra *frid lära och rättfärdighet predika*, att vara efterdömen i kärleksrik, rättfärdig och fridsamandel samt alla de christliga dygder, hvilkas utöfning för människan öppnar ingången till de sälla boningar, der Herren Jehovah lofvat, att sjelf blifva vårt eviga ljus.

Religionsläraren bör äfven föreläsa i *kunskaper och oförfalskad lärdom.* Rådfråge vi vår dagliga erfarenhet; så skall hon tydligt ådagalägga, huru gagneligt det för Undervisaren är, att af Åhöraren för högre kunskap högaktas. Öfvertygelsen om grundligheten och hälsosamheten af de lärdomar, han gifver, bereder det innerliga förtroende, med hvilket man utan betänklighet och oroande tvifvelsmål följer sin Lärares föreskrifter. Människan, under känslan af sin svaghet, söker alltid stöd hos en förmåga, den hon anser större än sin egen. Finner hon denna hos Läraren; finner hon hos honom en odling i förståndet och en skatt af nyttig vettenskap, som hon hos sig sjelf saknar, men icke kan underlåta att värdera såsom en fullkomlighet; finner hon denna förenad med öm välvilja mot dem, som åt hans vård äro anförtrödda, och med ostrafflighet i uppförande; så skall hon med obegränsad förtröstan kasta sig i hans armar, emottaga hans mognare råd och ställa sin lefnad derefter. Och hvilken ljuf tillfridsställelse att vårda en hjord, som villigt följer sin Herdes och Ledares röst! Men — det är icke nog, att vara till en eftersyn i verldslig lärdom och vishet. Otaliga förhållanden förekomma i lifvet, då man inser otillräckligheten af all människovisdom. Förnuftet, denna det Gudomligas bild i menskligheten, detta härliga vittne om vår högre bestämelse, mäktar icke framkalla nog kraftiga driffjädrrar till hörsamhet mot sina bud. Från en annan Uppenbarelse måste dessa hämtas, en Uppenbarelse, genom hvilken Gud omedelbarligen kungjort människan sin vilja och förelaggt henne, hvad hon måste göra, för att här i tiden blifva i öfverensstämmelse med sitt eget samvete, och derefter ernå evig lyckalighet. De heliga

Böcker, i hvilka dessa föreskrifter innehållas, åligger det i synnerhet oss; mine Bröder, att med yttersta flit rådfråga, läsa och begrunda. Ju mera vi hunnit intränga i det uppenbarade Ordets anda, ju fastare skall vår öfvertygelse blifva om värdet af denna Gudaskänk till den fallna människans uprättelse, samt om sanningen och outhärligheten deraf. Utom denna oförfalskade kunskap och stadgade Tro vore bemödandet fåfängt, at i Läran undervisa. Man kan icke leda andra till ett mål, dit man sjelf är okunnig om vägen, eller bibringa andra visshet, då man sjelf tviflar. Af en hycklad öfvertygelse uppflamar aldrig den eld, som förmår tända varm känsla i Åhörarens hjerta eller välgörande ljus i hans förstånd: och liksom klart, uppfriskande vatten icke kan ur grumlig källa framrinna; så halka ock Skrymtarens ord frugtlöst öfver hans läppar.

Genom sit undervisningssätt, så väl det offentliga som det enskildare, bör ändtligen den Christlige Religionsläraren söka verka sina Åhörare andeliga förkofran. Att inför den samlade Menigheten i Herrans Hus uppträda i egenkap af offentlig undervisare, måste af hvar och en anses såsom ett det viktigaste hvärf: och det fordrar, om det värdigt skall upfyllas, många utmärkta egenskaper, djup kannedom i den sak, som föredrages, pröfvad erfarenhet af människohjertat, redighet och kraft i framställningen, värma och behag i uttrycket. Upbyggelse är hvarje predikans högsta ändamål, och dennas form bör således till det mesta bestämmas efter graden af deras odling, som skola uppbyggas: hon måste vare begriplig, det vill säga, öfverensstämmande med den folksamlings fattningsgäfv, för hvilken hon uttalas. Begripligheten är enda sambandet mellan Talaren och Åhöraren, och ett nödvändigt vilkor för den förres verksamhet till den sednares gagn. Predikanten måste gifva akt på den förstånds-författning, som i hans församling är rådande, använda de idéer, hvilka allmänast ligga inom hans Åhörarens krets, och, så mycket möjligt är, vid dessa sammanknyta dem, som ur hans högre åsigt af ämnet utvecklas. Då fördenskull predikosättet måste lämpa sig efter förhållandet med Församlingens bildning och fortgången af dess tilväxt i upplysning; må likväl icke den slutsatts göras, att Predikanten får sänka sig till hvardagslefnadens låga språk, liknelser och begrepp, hvarigenom han skulle förnedra sitt värde samt ohelga Religionen och det heliga rum, från hvilket han meddelar dess föreskrifter. Detta vore skadligare, än om han ännu från sin upphöjdare synpunkt icke fullkomligen af alla förstodes. Snarare skall han lyfta Menigheten till sig och småningom vänja den till det ädlare folkspråk, som en Talare alltid kan i stort använda, utan fara, att blifva oförstådd. Predikosättets fullkomlighet uphinnes endast på medelvägen mellan det prydligare och enklare i framställningen, i denna värdiga enfald, som förmår verka gemensamt på alla klasser af Åhörare, hvilka till gemensam Gudstjenst samlats, som för de upplystare icke urartar till platts

het och grofhet, eller för de oupplystare till obegriplighet. Den sökta prydliga heten och jagandet efter stor effekt genom nya, sällsamma vändningar behöfves icke för de religieusa Sanningarnas insteg i människosjelen. De talabäst för sig sjelfva, när de i sitt enkla Majestät förkunnas; och så länge hjeratats rörelser hos den bildade delen af människor icke är af annat slag än hos den okunnigare, skola de, fria från omklädnaden af granna ord och prälände phraser å ena sidan eller obehöriga, hvardagsbilder å den andra, verka hos alla till sann uppbyggelse och förbättring.

Det mörka *mystiska* föredraget vare ock från den andelige Talaren aflägsnadt. Böjelsen för det underbara ligger i människans natur, och hennes inbillning är alltid redo att intränga i det fördoldas rike och att der frambringa egna skapelser efter välbehåg; och saknade Förnuftet magt, att återhålla henne i sin djerfva flygt; så skulle snart de dunkla obestämda aningarna om öfvernaturliga ting, dem man trodde sig åskåda, uttränga hvarje förständig öfverläggning, så skulle svärmeri och vidskepelse beherrska hjertat och menniskan blifva oskicklig för denna sinne-verld, i hvilken Skaparen anvisat oss vår närvarande verkningskrets. Vår tid är bördig på exempel af detta slags villor: och ju mera inbillningen hos den mindre odlade mängden är förledande, ju mera bör Predikanten genom klarhet i uttryck och redighet i tankar understödja dess förstånd och urskilningsförmåga. Det förhåller sig med förmögenheterna hos menniskan, som med krafterna i verlden utom henne: de måste vara i jämnvigt. Förloras denna, utvecklas någon af de inbördes motverkande krafterna till förtryck af den andra; så uphör det Hela att verka till sin rätta bestämelse.

Vid *varningar* eller *bestraffningar* af fel och laster är likaledes för Predikanten mycken försigtighet nödig, och bör han aldrig förgäta, att han icke är sina Åhörares herre och domare, utan deras Lärare, vän och rådgifvare. Då han betraktar sig sjelf ur denna synpunkt, skall han aldrig glömma sig till yttrande af personlig ovilja, bitterhet och förolämpande tilmälen, som väcka förgelse och afvända från honom det allmänna förtroendet. Med kärleksrikt alvar skall han bestraffa de vilsefarande samt med broderlighet upmuntra dem till förbättrad vandel; och genom den Högstes bistånd skall han då uphämta välsignad skörd af sit arbete. Icke heller bör han, i likhet med dem, som man vanligtvis kallar *Lagpredikanter*, endast och allenast framställa Gud såsom en sträng hämnare af människans öfverträdelser. Höret man en Predikant — och exempel på sådana saknas icke — som med dånande stämma och häftiga åtbörder oupphörligen för Åhörarne förkunnar storheten af deras förbrytelser,

och att de icke kunna räddas från en afgrund, på hvars rysliga marter och qual han tillika gör den fullständigaste sinliga målning; så måste man ju, med mindsta eftertanka, anse honom, ehuru kanhända med välmening, gå till sitt mål på orätt väg och utan kännedom af de medel, som verka hälsa i det sjuka samvetet. I stället för tröst ingjuter han i den enfaldiges hjerta modlöshet, förskräckelse och förtviflan och i dess förstånd förvirring: i stället för uppbyggelse väcker han hos den upplystare ledsnad och ej sällan åtlöje. Och huru rakt strider ej detta förfarande mot vår Christna Bekännelse? Hon framställer i bredd med Guds Rättfärdighet Hans Godhet, som icke vill någon syndares död, utan att han omvänder sig och lefver: hon framställer Gud såsom en älskande Fader och oss såsom Hans barn: hon lär, att Han af kärlek till vårt slägte utgaf sin enda Son till försoning och att vi med fast tro på Jesu Christi förtjenst och föresatts till bättring kunna vinna Hans förlåtelse och evig salighet. Evangelium bör således jämte Lagen predikas, och när genom den sednare ånger hos Åhöraren blifvit upväckt, skall genom det förra den hugsvalande utvägen, att vinna sin himmelske Faders tillgift och nåd, för honom öppnas.

Vanan, att helt och hållet *ur minnet declamera* Predikan, har i våra dagar nästan försvunnit. Jag skulle likväl önska, att man i detta afseende kunde småningom återgå till den gamla seden, och att åtminstone de Yngre bland Eder, mine Bröder, hos hvilka minnet ännu är friskt och oförsvagadt, härom med all flit vinnlade sig. Fördelarne af detta declamationssätt äro vigtiga: dels bibehåller man sig genom sitt uppöfvade minne brukbar för predikstolen i en mera framskriden ålder, då synens förmåga vanligtvis aftager: dels vinner man derigenom denna eloquentia corporis, denna åtbördernas otvungna värdighet, hvilken är af så mycken inflytelse, och hvilken måste lida genom nödvändigheten för Talaren, att hafva ögonen fästade på conceptet: dels skall intrycket af en Predikan ojämnförligt vinna i alvar, styrka och högtidlighet, om Menigheten tycker sig se Predikanten på dess heliga rum, liksom en Profet från gamla Förbundets tid omedelbarligen af Gud inspirerad, i sjelfva ingifvelsens ögonblick förkunna den Eviges ord och vilja. Att deremot, utom i nödfall, hvad man kallar *extempore*, bör afstyrkas. Upträder man i Templet, såsom en Himlens Tolk till Jorden, inser man riktigt, å hvilken vägnar och i hvilka angelägenheter man der talar; så fordrar sjelfva vördnaden för det Heliga, att man icke framställer sig utan en fullständigare beredelse. En Predikan utan föregången bearbetning saknar merendels, äfven om den från en för snille, kunskaper och erfarenhet utmärkt man höres, erforderlig grundlighet i tankar och ordning i uppställningen: huru mycket mera skall

icke bristen härpå visa sig, då den oerfarna medelmåttan framstiger, att obredd höja sin röst till Församlingen!

Den *enskildare* Religions-undervisningen utgör Prestens icke mindre ansvariga kall. Här äger han tillfälle, att under mera förtroliga samtal bibringa salighetens Lära, att närmare utveckla och begripliggöra henne för de Yngre, att hos de Äldre bibehålla, hvad de tilförene kunnat inhämta, samt i allmänhet inplanta Gudsfruktan och dygd, lydnad för Lag och Öfverhet, tålmod och förnöjsamhet med den lott, som af den allgode Fadren blifvit hvar och en beskärd: här blir det för honom möjligt, att i sitt föredrag lämpa sig närmare efter hvarjes begrepp och omständigheter. Likväl må man ej heller här glömma, att det är Guds bud, man framställer, hvilka fordra, att icke oskäras af en mindre värdig behandling. Innerlig känsla, djupt alvar, noggrann ordentlighet må aldrig saknas vid dessa undervisningssamquäm.

Mycket vore visserligen ännu att tillägga, i afseende på de mångfaldiga förhållanden, i hvilka Presten till Menigheten sig befinner, och hvilka i olika riktningar påkalla hans ämbetsbefattningar. Men tiden tillåter mig icke en större vidlöftighet: och hvar och en bland Eder, mine Bröder, skall dessutom, då han rätt öfvertänt de grundsattser, på hvilka jag i allmänhet sökt vända eder upmärksamhet, tvifvelsutän på ett tillfridsställande sätt reda sig i de särskilda händelser, som kunna förekomma. Mig återstår således endast, att, då jag nu upplöser denna Östgötha Presterskaps högtidliga Sammankomst, säga Eder, älskade Vänner och Bröder, ett hjertligt farväl. Mätte fridsens Gud, från hvilken all fullkomlig gåfva kommer, sända oss sin Anda, som gör oss skickliga uti allt godt verk och att fullborda hans vilja! Mätte Trones kunskap genom oss blifva bland medmenniskor spridd och verksam *till visdom, till rättfärdighet, till helgelse och till förlossning!* Medvetandet, att troget hafva lydt vår heliga kallelse, att oafbrutet hafva arbetat för Religion, Sanning och Dygd, skall under de jordiska mödorna upmuntra och styrka oss samt i skilsmässans stund från detta förgängliga som en tröstande Engel ledsaga oss till den oförgängliga belöningens och salighetens land.

Vår Herras Jesu Christi nåd, Guds kärlek och den Helige Andes delaktighet vare med och öfver oss alla! Amen.

www.books2ebooks.eu